

VECKANS VÄXT

Nakna jungfrun (*Colchicum autumnale*)

Colchicum autumnale blommar - som epitetet "autumnale" antyder - på hösten och sägs förvarna om de första rejäla frostnätterna. Bara de stora granna blomkalkarna syns - inga blad! Blad har hon i stället på våren.

Nakna jungfrun (eller tidlösa) påminner om krokus, men är inte nära släkt. Linné skulle räkna ståndarna (*Crocus* har 3 och *Colchicum* har 6), den har knöl och inte lök, och den har heller inte krokusens stora flikiga orangefärgade märken.

Ät den inte! Den är dödligt giftig då den innehåller colchicin. Den används mot gikt (först dokumenterar av Dioscorides för snart 2 000 år sedan) och har bättre effekt än Linnés smultronkur.

Colchicin stör celledningen genom att förlama kärnspolen. Detta förklarar dess användning mot cancer; cancerceller delar sig ju mycket snabbt. Colchicin används också för att framkalla kromsomtals-fördubbling, något som har stor användning i växtförädling.

Colchicum hör till familjen Colchicaceae med ca 230 arter. Den ståtliga lianen *Gloriosa* kan du se i tropiska växthuset. Tidlösan blommar nu vackert både i botaniska trädgården (kökslandets medicin-kvarter) och i Linnéträdgården.